

Jak poprawić stan budynków jednorodzinnych w Polsce – debata ekspertów

4 października, w Centrum Prasowym PAP, odbyła się debata ekspertów z udziałem Kazimierza Smolińskiego Sekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa, poświęcona ocenie możliwości poprawy stanu polskiego budownictwa jednorodzinnego pod kątem jego wpływu na zdrowie Polaków, efektywność energetyczną oraz ograniczenie powstawania smogu. Pretekstem do spotkania były wyniki najnowszego raportu „Barometr zdrowych domów 2017”, którego inicjatorem jest Grupa VELUX.

W debacie, którą poprowadziła redaktor Grażyna Błaszczak, uczestniczyli przedstawiciele różnych interesariuszy zarówno rządu, organizacji pozarządowych, jak i biznesu.

Wstępem do debaty była **prezentacja Jacka Siwińskiego, prezesa VELUX Polska**, najważniejszych wniosków z najnowszego raportu „Barometr zdrowych domów 2017”. Okazuje się, że skala problemu jest duża. Tylko 50 % Polaków stać na modernizację i remont domu, tymczasem 26 % mieszkań w Polsce jest niedogrzana, 25 % niedoświetlona, zaś 22 % zagrzybiona, a przestrzale kotły i niski standard energetyczny polskich domów jednorodzinnych są główną przyczyną powstawania szkodliwego smogu. Prawie 9 milionów Polaków nie stać na ogrzewanie domów, a około 6 milionów spośród nas zalega z rachunkami za energię. Palimy więc byle czym, w byle czym. Złe warunki domowe, jak również smog są przyczyną wielu chorób układu oddechowego, a także wzrostu zachorowalności na nowotwory. Zaniechanie działań na rzecz poprawy sytuacji w budownictwie jednorodzinym wiąże się z dużymi kosztami społecznymi. Ale nie tylko smog zatruwa nasze organizmy. Jak podkreślał Jacek Siwiński - coraz częściej na astmę, alergie i nowotwory, chorujemy przez życie w złych warunkach - w niedogrzanych, wilgotnych i niedoświetlonych domach.

Odpowiadając na pytanie o stanowisko rządu i plany poprawy sytuacji w budownictwie jednorodzinym **Kazimierz Smoliński, wiceminister infrastruktury i budownictwa, przyznał**, że warto stawiać na kompleksową modernizację i dobrze dopracowany program długofalowy. Według szacunków, na zmodernizowanie wszystkich budynków, które tego wymagają potrzebne jest 200 mld złotych. To olbrzymie potrzeby, dlatego Ministerstwo zamierza współpracować z innymi Ministerstwami (w tym Środowiska i Finansów), NFOŚiGW, jak również Bankiem Światowym, który chce przeprowadzić program pilotażowy w woj. małopolskim i śląskim.

Minister przyznał również, iż w ostatnich latach wzrosła w Polsce liczba kotłów, w których spala się wszystko. Z jednej strony przyczyną jest ubóstwo, z drugiej chciwość i brak wiedzy. Dlatego ważne jest, aby zmienić system, poprawić edukację i świadomość. Kazimierz Smoliński zauważył również, że

z dopłat Funduszu Termomodernizacyjnego korzystają nieliczni właściciele domów jednorodzinnych. Według Ministra od 2018 r. będą oni mogli zacząć oszczędzać w ramach Indywidualnych Kont Mieszkaniowych. Zachętą ma być premia z budżetu państwa. Dostaną ją osoby, które oszczędności przeznaczą na gruntowny remont. To znaczy premiovane będą inwestycje, które wymagają pozwolenia na budowę albo zgłoszenia z projektem.

Natomiast **Marek Zaborowski z Instytutu Ekonomii Środowiska zwrócił uwagę**, że do roku 2015 nie było w Polsce żadnego programu skierowanego do właścicieli budynków jednorodzinnych, chociaż w tym samym czasie, już od dwudziestu lat, funkcjonował Fundusz Termomodernizacji. Krytycznie ocenił likwidację przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) programu „Rys”, który zakładał preferencyjną pożyczkę wraz z dopłatą do termomodernizacji domów jednorodzinnych. Wyraził poparcie dla pomysłu współpracy z Bankiem Światowym. Jednocześnie podkreślił, że jest wiele problemów dlatego możliwe, iż trzeba pomyśleć o kilku różnych programach wsparcia. Powinny być one tak przygotowane, aby trafiły do tych, którzy naprawdę powinni z nich skorzystać. Jednocześnie podkreślił potrzebę budowania świadomości społecznej i zapału ludzi do modernizacji swoich domów. A dofinansowania powinny być mądre – czyli trzeba dać tyle, aby ludzi zmobilizować do działania.

W debacie nie mogło zabraknąć również wątku smogu, gdyż jak się okazuje budynki jednorodzinne o niskim standardzie energetycznym oraz przestarzałym systemie grzewczym są w 40 % odpowiedzialne za powstawanie smogu i złą jakość powietrza w Polsce.

Dr Krzysztof Księżopolski z Instytutu Badań nad Bezpieczeństwem, Energią i Klimatem, apelował, aby zaniechać mówienia o termomodernizacji, gdyż są to wyrzucone pieniądze, lecz o kompleksowej modernizacji, czyli znacznie głębszym, strategicznym rozwiązaniu. Kompleksowe modernizacje pozwoliłyby zmniejszyć o 4,4 % całkowite zużycie energii w polskiej gospodarce. Musimy dążyć do mniejszej konsumpcji energii i wprowadzić taką pomoc publiczną, aby ten cel zrealizować. Trzeba znaleźć również stabilne źródło finansowania, gdyż jest to proces długofalowy. Krzysztof Księżopolski krytycznie odniósł się do pomysłu wymiany kotłów, jako rozwiązania na ograniczenie smogu. Według niego jest to gaszenie pożaru za pomocą kubałka wody. Wymiana źródła ciepła powinna bowiem nastąpić po kompleksowej modernizacji. Zwrócił również uwagę na potrzebę budowania świadomości społecznej, iż nie można palić śmieciami, a także wypracowania mechanizmów administracyjnych, dzięki którym można byłoby skutecznie wyciągać konsekwencję od osób łamiących zakaz palenia byle czym. Ważne jest również mówienie o długofalowości proponowanych rozwiązań. Jak podkreślał Krzysztof Księżopolski – istotne jest to, że mamy dzisiaj konsensus między podziałami politycznymi odnośnie podjęcie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w Polsce. I to daje szansę na wypracowanie wspólnej polityki na dłużej.

W związku z uczestnictwem w debacie Jacka Siwińskiego, reprezentującego przemysł, pojawiło się pytanie odnośnie roli przedsiębiorców w działaniach na rzecz rozwiązania problemu.

Jacek Siwiński dostrzega dwie role, które powinien odegrać przemysł. Po pierwsze, powinien wyznaczać standardy, dlatego musi być innowacyjny, proponować rozwiązania, które można potem uprościć i upowszechnić. Po drugie, powinien być kołem napędowym i pokazywać kierunki, w które warto zmierzać, głównie pod względem technologicznym. Nie powinien być hamulcem do wprowadzania zmian. A rozwiązania jakie powstają nie powinny faworyzować tylko jednej branży. Należy rozmawiać ponadsektorowo mając na uwadze efekty i wspólne cele.

Raport „Barometr Zdrowych domów 2017” dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie: www.velux.pl/zdrowedomy

Pytania dziennikarzy:

Agnieszka Kamińska

Regionalny kierownik ds. komunikacji korporacyjnej i CSR
tel.: (+48) 502 410 414, (22) 33 77 053
e-mail: Agnieszka.Kaminska@velux.com

Ewa Łukawska

PR Manager, Komunikado PR
tel.: (+48) 507 091 294, (22) 64 91 953
e-mail: Ewa.Lukawska@komunikado.pl

Informacje o Grupie VELUX

Od 75 lat Grupa VELUX dzięki swoim produktom poprawia warunki życia ludzi w budynkach, umożliwiając lepszy dostęp do światła dziennego i świeżego powietrza. Oferta VELUX obejmuje szeroki asortyment okien do poddaszy oraz system doświetleń modułowych, jak również różnego rodzaju rolety wewnętrzne i zewnętrzne, żaluzje, zestawy izolacyjne oraz do zdalnego sterowania. Produkty te pomagają stworzyć zdrowy klimat wewnętrzny, idealny do pracy, nauki, zabawy i odpoczynku. Grupa VELUX działa globalnie – posiada przedstawicielstwa handlowe w ponad 40 państwach, zatrudnia około 9500 pracowników. Grupa VELUX należy do VKR Holding A/S, którego większościowym udziałowcem są Fundacje VELUX oraz rodzina założyciela. Więcej informacji na stronie www.velux.com.

Informacja o Grupie VELUX i spółkach siostrzanych w Polsce

Grupa VELUX i spółki siostrzane w Polsce, należące do duńskiego holdingu VKR, są największym producentem i eksporterem okien dachowych w Polsce, a ich poziom obrotów wynosi ponad 1,6 mld zł. Zatrudniają ok. 3800 osób, w tym większość w czterech zakładach zlokalizowanych w Gnieźnie (dwie fabryki), Namysłowie i Wędkowach koło Tczewa. Firma cały czas się rozwija i inwestuje w nowe technologie, dbając jednocześnie o najwyższe standardy jakości, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska. W ciągu ostatnich czterech lat (2012-2016) Grupa VELUX i spółki siostrzane zainwestowały w Polsce 583 mln zł w modernizację i rozwój fabryk oraz dostosowanie ich do produkcji Nowej Generacji okien VELUX. Grupa VELUX jest obecna w Polsce od ponad 27 lat. Aktywnie uczestniczy w życiu gospodarczym i społecznym kraju, w tym życiu społeczności lokalnych. W Polsce działają FUNDACJE VELUX, które w ciągu ostatnich 10 lat przekazały ponad 100 mln zł na wsparcie organizacji społecznych realizujących projekty zapobiegające wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży. Podstawą działalności firmy VELUX jest społeczna odpowiedzialność, której koncepcja i obszary działania zostały przedstawione w lokalnym raporcie CSR, będącym jednocześnie pierwszym takim raportem w branży stolarki. Więcej informacji na www.velux.pl.